OPINII ŞI PRACTICI DE RECICLARE A DEŞEURILOR ALIMENTARE (CAZUL MUN. CHIŞINĂU)

Alla CODREANU

CZU: 316.653:658.567(478-21) allacodreanu@gmail.com

This thesis aims to study the knowledge, opinions, and practices of Chișinău municipality residents regarding food waste recycling campaigns. It seeks to develop recommendations to promote responsible behavior in household waste management. The objectives include analyzing international practices, legal frameworks, and resident attitudes on waste sorting and recycling. The research evaluates the ecological situation in Moldova, identifies practices, and provides recommendations for improving food waste recycling. The scientific novelty lies in focusing on Chișinău municipality and its community, while the applicative value lies in supporting future research and informing NGOs and authorities in implementing waste management policies based on public opinion.

Reciclarea deșeurilor alimentare devine tot mai importantă din cauza creșterii producției de alimente, a consumului excesiv și a impactului asupra mediului înconjurător. La nivel global deșeurile alimentare reprezintă o problemă majoră. Impactul asupra mediului a deșeurilor alimentare este semnificativ, deoarece ajungând la depozitele de gunoi contribuie la producerea de metan, un gaz cu efect de seră care contribuie la schimbările climatice. Prin reciclarea deșeurilor alimentare, putem reduce emisiile de gaze cu efect de seră și putem conserva resursele naturale, cum ar fi apa și energia. Deșeurile alimentare pot fi transformate în resurse valoroase prin diferite metode de reciclare, cum ar fi compostarea, biodigestia sau producerea de energie. Aceasta poate crea oportunități economice și de dezvoltare sustenabilă în diferite sectoare, cum ar fi agricultura, producția de energie regenerabilă și industria alimentară.

Sensibilizarea și educarea comunității cu privire la importanța reciclării deșeurilor alimentare pot duce la schimbări de comportament și adoptarea unor practici mai sustenabile. Cercetarea în domeniu poate contribui la înțelegerea opiniilor, atitudinilor și factorilor care influențează practicile de reciclare a deșeurilor alimentare în diferite contexte sociale și culturale.

Scopul cercetării a fost de a studia cunoștințele, opiniile și practicile locuitorilor municipiului Chișinău promovate prin intermediul campaniilor de comunicare cu privire la reciclarea deșeurilor alimentare și de a elabora recomandări de promovare și formare a unui comportament responsabil în gestionarea deșeurilor în viitor.

În acord cu obiectivele propuse, a fost aplicată metoda de cercetare focus-grup, ce furnizează date calitative valoroase și care pot fi utilizate în elaborarea de politici, strategii de comunicare sau intervenții legate de o anumită problemă sau subiect. Au

fost organizate două ședințe de focus-grup, la care au participat 20 de personae în vederea identificării nivelului de informare, cunoștințe și aptitudini practice în ceea ce privește prelucrarea deșeurilor alimentare. Tehnicile de analiză utilizate în cadrul focus-grupurilor au inclus analiza narativă, analiza de discurs și analiza de conținut. Totodată, în cadrul cercetării s-a aplicat și metoda analizei documentare pentru a obține informații și a analiza diverse surse documentare relevante temei de cercetare. Această metodă a implicat identificarea, colectarea, evaluarea și interpretarea documentelor disponibile la nivel național și internațional.

În prezent reciclarea deșeurilor menajere este un subiect de actualitate și o preocupare globală. Potrivit Organizației Națiunilor Unite (ONU), volumul global de deșeuri a crescut de la 2,01 miliarde de tone în 2010 la 2,01 miliarde de tone în 2016, iar estimările sugerează că acesta va crește la 3,40 miliarde de tone până în 2050. Potrivit raportului Global Waste Management Outlook al Programului Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP) din 2020, rata globală medie de reciclare a deșeurilor municipale este de aproximativ 14%. În acest context, multe din țări și-au stabilit obiective specifice de reciclare pentru a promova practicile de reciclare și a reduce impactul deșeurilor asupra mediului. De exemplu, Uniunea Europeană și-a propus să recicleze cel puțin 55% din deșeurile municipale până în 2025, 60% până în 2030 și 65% până în 2035.

Cercetarea a demonstrat importanța conștientizării de către populație a necesității reciclării deșeurilor menajere, fapt conformat de analiza datelor. Aceasta subliniază necesitatea campaniilor educaționale și implicării comunității pentru a informa și motiva oamenii cu privire la beneficiile reciclării. Schimbarea comportamentului necesită facilități de reciclare convenabile, stimulente și evidențierea impactului pozitiv al reciclării. Colaborarea între diverse părți interesate și dezvoltarea infrastructurii adecvate sunt esențiale. Participanții la discuțiile de grup au subliniat importanța colaborării între diverse părți interesate, inclusiv guvern, municipalități, întreprinderi și cetățeni, în stabilirea unei infrastructuri și a unui cadru normativ propice dezvoltării unui sistem de reciclare eficient.

Responsabilitatea socială asociată cu reciclarea implică contribuția activă la bunăstarea comunității, oportunități de angajare și dezvoltarea unui sentiment de responsabilitate colectivă pentru mediu. Pentru a asigura sustenabilitatea pe termen lung, se recomandă campanii de comunicare pe termen lung, construirea unei comunități motivate și abordarea problemelor sociale, economice și de mediu. În cadrul focus grupurilor s-a constatat că în Chișinău, majoritatea persoanelor sunt familiarizate cu sortarea și reciclarea, dar practica sortării este într-o etapă de formare. Cercetarea a identificat trei obstacole imperative în vederea formării și practicării obiceiurilor de reciclare în municipiul Chișinău, și anume lipsa infrastructurii adecvate, cunoștințe reduse și costuri suplimentare asociate.

Valoarea științifică a lucrării constă în evidențierea aspectelor specifice referitoare la procesul de formare a opiniei publice și implementării practicilor de reciclare a resturilor menajere în cadrul unei comunități specifice, și anume mun. Chișinău.

Datele obținute în cadrul acestei cercetări își aduc contribuția în domeniul gestionării deșeurilor alimentare și în înțelegerea procesului de formare a opiniei publice în legătură cu reciclarea acestor deșeuri. Una dintre noutățile aduse de această lucrare constă în focalizarea pe municipiul Chișinău și comunitatea locală în ceea ce privește practicile de reciclare a deșeurilor alimentare. Acest lucru este important deoarece fiecare comunitate are caracteristici și nevoi specifice în ceea ce privește campaniile de comunicare și respectiv motivează membrii comunității să adopte practici de gestionare a deșeurilor, iar studiul se concentrează pe aceste aspecte particulare ale municipiului Chișinău.

Cercetarea ”Opinii și practici de reciclare a deșeurilor alimentare (cazul mun. Chișinău)” aduce o serie de recomandări pentru administrația centrală și locală, precum și pentru organizațiile non-guvernamentale din Republica Moldova.

Administrația publică centrală ar trebui să-și consolideze eforturile în reglementarea și aplicarea gestionării deșeurilor, inclusiv prin adoptarea unui cadru normativ eficient și impunerea sancțiunilor pentru nerespectarea normelor. De asemenea, este important să dezvolte parteneriate durabile cu organizațiile internaționale și cu statele membre ale Uniunii Europene pentru schimbul de bune practici și colaborare în gestionarea deșeurilor.

În ceea ce privește administrația publică locală, este recomandată adoptarea unei viziuni strategice pe termen mediu și lung pentru gestionarea deșeurilor municipale și să intensifice eforturile de educație și conștientizare prin programe educaționale și campanii de informare în școli, comunități și mass-media. De asemenea, este necesar de acordat atenție dezvoltării infrastructurii și facilităților pentru colectarea, sortarea și reciclarea deșeurilor, împreună cu promovarea colaborării între sectorul public și privat pentru soluții inovatoare în gestionarea deșeurilor.

Organizațiile non-guvernamentale ar trebui să continue să joace un rol activ în promovarea educației și conștientizării, organizând campanii de comunicare și dezvoltând parteneriate cu alte organizații relevante, să sprijine promovarea proiectelor de reutilizare care demonstrează moduri creative și utile de transformare a deșeurilor în resurse valoroase și să se implice în procesul de dezvoltare și promovare a politicii și legislației privind gestionarea deșeurilor, colaborând cu autoritățile și alte organizații relevante.

Recomandat
Anastasia OCERETNÎI, *dr., conf. univ.*